

Slutrapport för genomförandeprojekt

Projektets namn: Nya vägar för folkbildning och företagande

Projektets diarienummer: 23-006-S02

Projekttid: 20231001-2026-0930

Sammanfattning

Skriv en sammanfattning av ert projekt. Sammanfattningen ska innehålla en kortare redogörelse av er problemformulering, era projektmål, metod och tillvägagångssätt samt det resultat som projektet har uppnått. Tänk på att det är denna sammanfattning som kommer att publiceras på Svenska ESF-rådets webbsida.

Sammanfattning:

Sammanfattning

Projektet Nya vägar för folkbildning och företagande bygger på en identifierad allt för svag samverkan mellan folkhögskola som utbildningsform och de aktörer som främjar företagsutveckling.

Andelen folkhögskoledeltagare (elever) som blev egenanställda var färre än från andra motsvarande utbildningsaktörer.

Folkhögskolornas deltagare (elever) är spridda i sina förkunskaper och förutsättningar. Många tillhör målgruppen unga med funktionsnedsättningar, utlandsfödda och deltagare (elever) med särskilda behov och hos dessa grupper är vägen till eget företagande mycket lång.

Andra deltagare (elever) är högpresterande men saknar kunskap om hur dom kan förverkliga och leva på sin medfödda talang och sina idéer.

Det fanns svaga eller få samverkansstrukturer mellan folkhögskolor i Västernorrland och företagsfrämjande aktörer.

Erfarenheter visar att entreprenörer ofta har haft svårt att passa in i den traditionella skolformen utan går på folkhögskola, och då är det särskilt viktigt att identifiera och stärka samverkan mellan folkhögskola och samhällsaktörer.

De horisontella strukturerna är inbyggda i folkhögskolans pedagogik och arbete. Skolformen har också gedigen erfarenhet av deltagares (elevers) olika förutsättningar samt arbetar i en miljö som är öppen, inbjudande och tillåtande.

Även jämställdhet är ett viktigt begrepp inom folkhögskola och folkhögskolorna arbetar under Folkbildningsrådet. Folkbildningsrådet deltar i utvecklingsprogrammet JIM (Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter). Folkhögskolorna redovisar årligen vilka aktiviteter som genomförs inom jämställdhetsområdet.

Projektet har under projekttiden etablerat en samverkan mellan folkhögskolornas representanter (arbetsgrupp) och de i projektet deltagande företagsfrämjarna. Samverkan har lett till ökat kunskap och arbetat fram en metod där samtliga insatser och underlag ligger i en sk verktygslåda i ett årshjul.

Metoden bygger på att systematiskt inspirera och öka kunskapen om entreprenöriella perspektiv, företagande och anställningsbarhet. I metoden finns färdiga temadagar, material och lektioner som kan implementeras i enskild kurs, enskild skola eller skolor i samverkan. Metoden innehåller även undervisningsmaterial i ökad kunskap om företagspitch. Vad ska en pitch innehålla, hur kan deltagaren (eleven) förbereda dessa underlag och

hur bör en pitch genomföras. Materialet avslutas med en företagspitch, ett material för den enskilda skolan som kan följas upp i samverkan i ett läns-gemensamt pitchtillfälle tillsammans med företagsfrämjare och företagsledare.

Metoden ligger publikt på [Region Västernorrland - Nya vägar för folkbildning och företagande](#)

Projektets mål

Stärka samverkan mellan folkhögskolorna och företagsfrämjande aktörer genom ökad kunskap och framarbetade strukturer.

Identifiera nya företagsfrämjande processer som skulle bidra till kompetensförsörjning, anställningsbarhet och eget företagande genom ökad kunskap och framarbetade metoder.

Skapa en hållbar utbildningsstruktur som innehåller entreprenöriellt lärande för deltagare (elever) på folkhögskolagenom att öka kunskapen hos pedagoger, bygga metoder och etablera samverkan med företagsfrämjare.

Bygga gemensam kunskap och resurskapacitet för att ge unga vuxna med funktionsnedsättningar, utlandsfödda och deltagare (elever) med särskilda behov möjlighet att närma sig ett eget företagande via studier på folkhögskola.

Projektresultat

Mål 1:

Stärka samverkan mellan folkhögskolorna och aktörerna inom företagsfrämjande i länet; projektet ska mobilisera aktörer inom privat-, offentlig- och idéburen sektor för att skapa hållbara samverkansprocesser och samverkansnät.

Indikatorer till Mål 1:

Kvalitativ indikator:

Projekttaktörerna inom Nya vägar, folkhögskolor och ett urval av företagsfrämjande aktörer i Västernorrland, ska under projekttiden skapa hållbara nätverksstrukturer.

Folkhögskolan ska arbeta fram material för kunskapsökning och spridning av folkhögskolans uppdrag och utbildning till bl.a. företagsfrämjare.

Folkhögskolan ska öka sin kunskap om företagsfrämjarnas uppdrag.

Företagsfrämjarnas ska öka sin kunskap om folkhögskolans uppdrag vilket kan ge förbättrade möjligheter till stöd för deltagare (elever) ifrån folkhögskolan.

Folkhögskolorna och företagsfrämjarna ska gemensamt hitta stödinsatser och kontaktytor för såväl skolans personal som för deltagare (elever) efter avslutad utbildning.

Under projekttiden kan ytterligare företagsfrämjande aktörer identifieras.

Kvantitativ indikator:

Projekttaktörerna inom Nya vägar, folkhögskolor och ett urval av företagsfrämjande aktörer i Västernorrland, ska under projekttiden samverka inom två nya aktiviteter per år.

Minst 50 % av de deltagande aktörerna ska uppleva en ökad samverkan mellan folkhögskolorna och företagsfrämjare.

Mätning genomförs via intervjuer/enkäter vid uppstart, löpande varje år samt inför slutrapportering.

- folkhögskolan ska arbeta fram kunskapsmaterial om folkhögskoleuppdraget
- folkhögskolan ska öka sin kunskap om företagsfrämjarnas uppdrag
- företagsfrämjarna ska öka sin kunskap om folkhögskoleuppdraget
- folkhögskolorna och företagsfrämjarna ska gemensamt hitta stödsatser och kontaktytor för såväl skolornas personal som för deltagare (elever) efter avslutad utbildning
- folkhögskolan och företagsfrämjarna ska skapa hållbara nätverksstrukturer

Vilka resultat har projektet uppnått kopplat till målet?

Svaret i den kvartalsrapport där målet senast redovisades är fortfarande aktuellt ☐

Om ni väljer ovanstående, klistra in det svaret här:

Om svar från kvartalsrapport ej är aktuellt, ange annat svar här:

Kvalitativ indikator:

Målfyllelse:

Vi har genomfört projektmöten varje tisdag med vissa undantag under projektperioden. Tisdagsmötena har samlat framför allt processpedagoger och projektledare men ibland även företagsfrämjare.

I det material som blir publiceras publikt kommer det att finnas beskrivande material.

Vi har träffat samtliga företagsfrämjare vid flertalet tillfällen. De har vid enskilda tillfällen fått möjlighet att presentera sina respektive verksamheter men också träffat oss gemensamt.

De delar som har krävt arbetsinsatser från företagsfrämjarna på lång sikt har varit svåra att uppnå. Vi processpedagoger upplever att företagsfrämjarna har haft svårt för att lägga tid utöver korta möten och träffar med styrgruppen. Vi har efterfrågat input kring önskan om material för anställd personal men tyvärr inte fått så mycket återkoppling. Detta innebär inte att vi höjt deras kunskap både via utpekad individ och via deras interna fortsatta dialog men vi har inte etablerat någon systematiserad metod som säkrat framtida nyanställningar.

Vi har tillsammans med företagsfrämjarna skapat materialet för pitcharna. Vi har tagit del av deras expertis och erfarenhet.

Vi har tagit del av deras material och kompetens.

De haft löpande insyn och fått möjlighet att se över strukturen i vårt material och påverkat innehållet i vårt digitala lektionsmaterial.

Kvantitativ indikator:

Målfyllelse:

År 1 informationsträffar och samarbetsträffar för ökad förståelse och utveckling av material.

År 2 Flertalet träffar för arbete med och utveckling av material för verktyglådan.

År 3 Träffar för utbildning och planerande av pitchmetod, genomförande av Skol- och Länspitch samt projektavslut.

Förslag har också funnits på att finnas med under den digitala utbildningsserien för att presentera sina respektive verksamheter.

Via löpande intervjuer och enkäter ser vi en ökad samverkan långt över 50%.

Beskriv hur projektet arbetat för att nå detta mål under perioden från den senast kvartalsrapporten fram till projektavslut genom att beskriva de huvudsakliga aktiviteterna som genomförts:

Fortsatt aktiv dialog med berörda.

Fortsatt implementeringsarbete på respektive skola.

Fortsatt att tillgänglighetsanpassa material och färdigställa metoden för publicering.

Ej arbetat med målet under perioden ☐

Mål 2:

Identifiera nya företagsfrämjande processer som bidrar till kompetensförsörjning, anställningsbarhet och eget företagande.

Indikatorer till Mål 2:

Kvalitativ indikator:

Projektaktörerna inom Nya vägar, folkhögskolor och ett urval av företagsfrämjande aktörer i Västernorrland, ska tillsammans identifiera behov, aktiviteter och processer som kan bidra till kompetensförsörjning, anställningsbarhet och möjlighet att starta och leva på eget företagande.

Kompetensförsörjning, aktiviteterna förväntas över tid leda till ökad medvetenhet hos folkhögskolorna, företagsfrämjare mfl vilket kan bidra till kompetensförsörjning, anställningsbarhet och eget företagande.

Anställningsbarhet, identifiera och arbeta fram kursinnehåll till folkhögskolan för en ökad kunskapen om företagande vilket kan bidra till ökad anställningsbarhet.

Egenföretagande, identifiera, arbeta fram och vidareutveckla kursinnehåll och material samt utveckla hållbara metoder för en ökad kunskap om entreprenörskap hos folkhögskolornas personal och deltagare (elever).

Kvantitativ indikator:

Projektaktörerna inom Nya vägar, folkhögskolor och ett urval av företagsfrämjande aktörer i Västernorrland, ska under projektiden identifiera och samverka inom två nya aktiviteter.

Mätning genomförs via intervjuer/enkäter vid uppstart, löpande varje år samt inför slutrapportering.

Pedagogerna, minst 50 % upplever ökad kännedom om företagsfrämjande processer.

Företagsfrämjande aktörer, minst 50 % upplever ökat intresse från folkhögskolan för företagsfrämjande insatser.

- identifiera och samverka inom två nya aktiviteter som bidrar till kompetensförsörjning, anställningsbarhet och eget företagande

Vilka resultat har projektet uppnått kopplat till målet?

Svaret i den kvartalsrapport där målet senast redovisades är fortfarande aktuellt ☐

Om ni väljer att markera ovanstående, klistra in det svaret här:

Om svar från kvartalsrapport ej är aktuellt, ange annat svar här:

Kvalitativ indikator:

Målluppfyllelse:

Verktugslådan innehåller ett massivt material som täcker in alla dessa delar för både pedagoger och deltagare (elever) för alla linjer på de olika skolorna.

Kvantitativ indikator:

Målluppfyllelse:

Enligt enkät genomförd 2026 0617 bland skolornas pedagoger så har 81% av pedagogerna angett att projektet Nya vägar har ökat deras kunskap kring företagsfrämjande processer.

Nya vägar har tagit fram material för både deltagare (elever) och pedagoger där företagsfrämjarnas insatser beskrivs. Nya tillfällen till möten mellan folkhögskola och företagsfrämjare har tagits fram och ligger i samtliga skolors årshjul. I samband med avslutningen av den digitala företagskursen rekommenderas samtliga deltagare (elev) att kontakta företagsfrämjare. Vid både skol- och länspitch får företagsfrämjarna möjlighet att fånga upp individer och de idéer som de anser har en framtid och utvecklingsmöjlighet.

I vår enkät för deltagare (elever) har mer än hälften angett att de genom folkhögskolan mött en eller flera företagsfrämjare och att de genom folkhögskolan nu vet mer om vilken hjälp företagsfrämjarna kan erbjuda.

Beskriv hur projektet arbetat för att nå detta mål under perioden från den senast kvartalsrapporten fram till projektavslut genom att beskriva de huvudsakliga aktiviteterna som genomförts:

Fortsatt aktiv dialog med berörda.

Fortsatt implementeringsarbete på respektive skola.

Fortsatt att tillgänglighetsanpassa material och färdigställa metoden för publicering.

Ej arbetat med målet under perioden ☐

Mål 3:

Skapa en hållbar utbildningsstruktur som innehåller entreprenöriellt lärande för deltagare på folkhögskolorna genom att pröva nya metoder och arbetssätt.

Indikatorer till Mål 3:

Kvalitativ indikator:

Folkhögskolorna inom projektet ska, med stöd av företagsfrämjarna, gemensamt arbeta fram, planera och kvalitetssäkra en kunskapshöjande metod för folkhögskolornas personal såväl inom allmän- som särskild kurs och yrkesutbildningar.

Metoden ska exempelvis innehålla kunskapsökning om entreprenörskap såsom att starta, driva och utveckla eget företag samt vilka stödinsatser som finns att tillgå i samhället osv.

Rutiner upprättas för hållbar kunskapsöverföring inom personalgrupperna.

Folkhögskolorna inom projektet ska, med stöd av företagsfrämjarna, gemensamt arbeta fram, testa och kvalitetssäkra en kunskapshöjande metod för folkhögskolornas deltagare (elever) kring entreprenörskap och företagande, såväl inom allmän- som särskild kurs och yrkesutbildningar.

Denna metod ska gå att integrera i hela befintliga utbildningsutbudet.

Kvantitativ indikator:

År 1, kartlägga och planera insatser för personal på folkhögskolorna.

År 2, prova, utvärdera och anpassa nya metoder och arbetssätt för personal och deltagare (elever) för att skapa hållbara utbildningsstrukturer.

År 3, implementera en hållbar utbildningsstruktur för entreprenörskap på folkhögskolorna.

Mätning genomförs via intervjuer/enkäter vid uppstart, löpande varje år samt inför slutrapportering.

Pedagogerna, minst 50 % av ska uppleva en ökad kunskap kring entreprenörskap och företagande.

Mätning genomförs via intervjuer/enkäter vid uppstart, löpande samt inför slutrapportering såväl inom allmän- som särskild kurs och yrkesutbildningar.

Deltagarna, minst 50 % ska uppleva en ökad kunskap kring entreprenörskap och företagande.

Generellt upplägg på Folkhögskolor i Västernorrland:

Allmän kurs med en kurslängd på 1-3 år. Kursintag löpande återkommande och läsårsvis.

Särskild kurs med kurslängd på 1-2 år. Löpande återkommande med läsårsvis kursintag.

YH med kurslängd utifrån utbildning.

Uppdragsutbildning med kurslängd utifrån utbildning.

- kunskapshöjande material för folkhögskolornas personal

Vilka resultat har projektet uppnått kopplat till målet?

Svaret i den kvartalsrapport där målet senast redovisades är fortfarande aktuellt ☐

Om ni väljer att markera ovanstående, klistra in det svaret här:

Om svar från kvartalsrapport ej är aktuellt, ange annat svar här:

Kvalitativ indikator:

Måluppfyllelse:

Metoden och materialet i verktygslådan har testats på både pedagoger och deltagare (elever).

Kvantitativ indikator:

Måluppfyllelse:

Enligt enkät genomförd 2026 0617 bland skolornas pedagoger så har 79% av pedagogerna angett att projektet Nya vägar har ökat deras kunskap kring entreprenörskap och företagande.

Vår enkät visar att 85% av de tillfrågade deltagarna (eleverna) upplever att folkhögskolan ökat deras kunskaper kring företag och företagande.

Den här undersökningen är svår av flera anledningar. Varje år slutar en kull med deltagare (elever) och en ny börjar. Det har inte varit samma deltagare (elever) alla våra projektår och därför har vi inte kunnat göra en start- och slutenkät på samma sätt som med pedagogerna. Det har tyvärr inte funnits möjlighet att testa allt material på samtliga skolor.

I våra övriga deltagare (elev)enkäter framgår att mer än 50% anser sig ha förbättrat sina möjligheter att få ett jobb genom att

1 Har tagit steg för att göra klart skolan

2 Har blivit mer medveten om sina kompetenser och förmågor

3 Ökat möjligheten att komma in på den utbildning de vill

4 Har förbättrat sin sociala förmåga

Mer än 50% har också angett att de förbättrat sina entreprenöriella förmågor genom utveckling av kreativitet, samarbete, problemlösning, initiativförmåga, driv, beslutsfattande och förmåga att hantera motgångar.

Beskriv hur projektet arbetat för att nå detta mål under perioden från den senast kvartalsrapporten fram till projektavslut genom att beskriva de huvudsakliga aktiviteterna som genomförts:

Fortsatt aktiv dialog med berörda.

Fortsatt implementeringsarbete på respektive skola.

Fortsatt att tillgänglighetsanpassa material och färdigställa metoden för publicering.

Mål 4:

Bygga gemensam kunskap och resurskapacitet för att ge unga vuxna med funktionsnedsättningar, utlandsfödda och deltagare med särskilda behov möjlighet att närma sig ett eget företagande via studier på folkhögskola.

Indikatorer till Mål 4:

Kvantitativ indikator:

Ökad tillgång till mentorskap för folkhögskolans *deltagare (elever)*, uppföljning helår.

Kvalitativ indikator:

Upplevd ökad medvetenhet och förståelse hos *parter och aktörer* för behoven och utmaningarna som dessa grupper möter när de försöker starta egna företag. Utvärdering år 2.

Vilka resultat har projektet uppnått kopplat till målet?

Svaret i den kvartalsrapport där målet senast redovisades är fortfarande aktuellt ☐

Om ni väljer att markera ovanstående, klistra in det svar här:

Om svar från kvartalsrapport ej är aktuellt, ange annat svar här:

Det här målet och dom här indikatorerna är det absolut svåraste. Det finns så många skilda enskilda behov. Tiden har varit lite knapp för att hinna med att greppa även detta, men vi har gjort det vi påbörjat arbetet både med pedagogerna och i materialform.

Kvantitativ indikator:

Måluppfyllelse:

Med den ökade kunskapen som vi gett skolornas pedagoger och med det färdiga material som finns tillgängligt så finns det nu en metod och som ger mer tid att stötta/mentortid för samtliga målgrupper.

Det finns även både färdiga och påbörjade material med exempelvis på lätt svenska. Detta material kan användas både i grupper med utrikesfödda individer men även i grupper med längre studiehastighet och funktionsnedsättningar.

Kvalitativ indikator:

Målpuppfyllelse:

Det har varit svårare att genomföra enkätmätningar i dessa grupper men återkopplingen vi fått är att både pedagoger och deltagare (elever) har fått vara delaktig i testandet och ändringar av material och därefter känts nöjda känt nyttan av materialet.

Via nära samverkan genom de tre projektåren har kunskap och förståelse ökat för olika individers behov.

Beskriv hur projektet arbetat för att nå detta mål under perioden från den senast kvartalsrapporten fram till projektavslut genom att beskriva de huvudsakliga aktiviteterna som genomförts:

Fortsatt aktiv dialog med berörda.

Fortsatt implementeringsarbete på respektive skola.

Fortsatt att tillgänglighetsanpassa material och färdigställa metoden för publicering.

Resultat

Verktyslådan/årshjulet

Projektet har arbetat fram 4 teman i ett årshjul.

Utöver temadagarna har projektet skapat material för uppstart med samtlig berörd personal på folkhögskolor, fjärrutbildning, skol- och länspitch i samverkan med företagsfrämjarna och klassrums- och deltagare (elev) material som finns tillgängligt innan och efter respektive insats.

Samtliga material bygger på samma struktur. Lärarhandledning med syfte, mål och övrig information som ex förberedelse och vilket material som behövs för att genomföra dagen. Materialet innehåller instruktioner och bilder med dialogunderlag, länkar, övningar och resonemang mm

Det finns även material till ledning som ex APTmaterial, personaldagar osv för att hålla årshjulets insatser levande och för att involvera nyanställda.

Personalmaterial

Mål

Uppstartsmaterial för ny personalgrupp.

Syfte

Öka kunskapen och medvetenhet kring material i verktyslådan smt arbeta med samsyn i personalgruppen.

Upplägg

1 heldag. Övningar, dialog, genomgångar mm.

Status

Dagen är färdigbyggd och har testas på de flesta skolorna. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Att vara entreprenöriellt

Målet

Materialet är att inspirera deltagarna och öka medvetenhet, färdigheter och kunskap om våra entreprenöriella förmågor och förhållningssätt.

Syfte

Folkhögskolornas deltagare (elever) ska få förutsättningar att tillsammans med pedagoger öka sin medvetenhet om entreprenöriella förmågor. Deltagarna ska få möjlighet att träna färdigheter som problemlösning, kreativitet, lateralt tänkande, innovationstänkande, samarbete, beslutsfattande och bli mer medvetna om hur man kan hantera motgångar.

Upplägg

1 heldag. Övningar, dialog, genomgångar mm

Vilka

Samtliga deltagare (elever) på folkhögskolan. Gärna även anställda.

När

Vid terminsstart/September.

Status

Dagen är färdigbyggd och har testas på de flesta skolorna. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Vägen till eget företagande

Temadag

Målet

Materialet är att inspirerar och visa att det går att hitta huret för att förverkliga sina företagsdrömmar.

Syfte

Öka kunskapen och inspirera till start av fler företag.

Upplägg

En halvdag. Övningar, dialog, genomgång mm. Här arbetar gruppen mer intensifierat ur ett individperspektiv och kopplar till företagande.

Vilka

Samtliga deltagare (elever) på folkhögskolan med intresse att öka lärande om eget företagande.

När

I början av hösten/ oktober.

Status

Dagen är färdigbyggd och har testas på de flesta skolorna. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Fjärrutbildning

Mål

Materialet är att visa att det går att hitta huret för att förverkliga sina företagsdrömmar.

Syfte

Öka kunskapen och inspirera till start av fler företag.

Upplägg

Fjärrundervisning, utbildningsserie på 10 gånger om 1,5 timme per tillfälle.

Vilka

Samtliga deltagare (elever) på folkhögskolan med intresse att öka lärande om eget företagande. Utbildningen genomförs i länssamvekan.

När

I början av hösten/ oktober-april.

Status

Utbildningen är färdigbyggd och har testas. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Pitchtillfälle, skola

Målet

Eleverna/deltagarna ska få ökad kunskap om att pitcha sin företagsidé.

Syfte

Elever (deltagare) ska få öva sin pitch och få konstruktiv feedback.

Upplägg

1 dag. En lokal pitchpanel deltar och ger konstruktiv feedback till eleverna/deltagarna.

Panelen består av företagsfrämjare ifrån Almi, Bizmaker, Coompanion och Nyföretagarcentrum samt en företagsledare.

Vilka

Samtliga deltagare (elever) med intresse att starta eget företag.

När

Under Q2.

Status

Dagen är färdigbyggd och är testkörd. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Pitchtillfälle, länet

Målet

Eleverna/deltagarna ska få ökad kunskap om att pitcha sin företagsidé samt skapa kontaktnär hos företagsfrämjande aktörer.

Syfte

Deltagare (elever) ska få öva sin pitch och få konstruktiv feedback.

Upplägg

1 dag. En länspitchpanel deltar och ger konstruktiv feedback till eleverna/deltagarna. Panel består av företagsfrämjare och en företagsledarrepresentant.

Vilka

2 stycken elever/deltagare per skola som kvalat vidare ifrån skolpitchtillfället.

När

Maj.

Status

Dagen är färdigbyggd och är testkörd. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Vägen till jobb

Temadag

Målet

Materialet är att inspirera och öka kännedom, öka möjligheter och kunskap om vägen till jobb för deltagare (elever) inom folkhögskola.

Syfte

Folkhögskolornas deltagare (elever) ska få förutsättningar att tillsammans med pedagoger öka sin kunskap om vägen till jobb, lära sej och prova att använda mallar. Denna dag ska leda till att deltagarna upprättat underlag för att ta nästa steg till att söka jobb.

Upplägg

Övningar, dialog, genomgångar mm. Genomgång och övningar med mallar för att skriva CV och personligt brev med stöd av pedagog. Även prova på en intervjusituation.

Vilka

Samtliga deltagare (elever) på folkhögskolan med intresse att öka lärande om anställningsbarhet.

När

Efter årsskiftet, jan-februari.

Status

Dagen är färdigbyggd och är testkörd. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Rekryteringsträff

Målet

Deltagare (elever) ska få tillfälle att träffa arbetagivare med anställningsbehov.

Syfte

Arbetsgivare, "Behöver du rekrytera inför semesterperioder eller har du behov av att tillsvidareanställa för ordinarie kompetensförsörjningsbehov?"

Elever, "Söker du tillfälligt jobb eller fast tjänst efter dina avsluta studier?"

Vi bjuder in till en Rekryteringsträff och ni är varmt välkomna att delta!

Upplägg

Inbjudna deltagare (elever) och arbetsgivare samlas och skapar kontakt för fortsatt dialog.

Vilka

Arbetsgivare i närområdet samt samtliga deltagare (elever) på folkhögskolan.

När

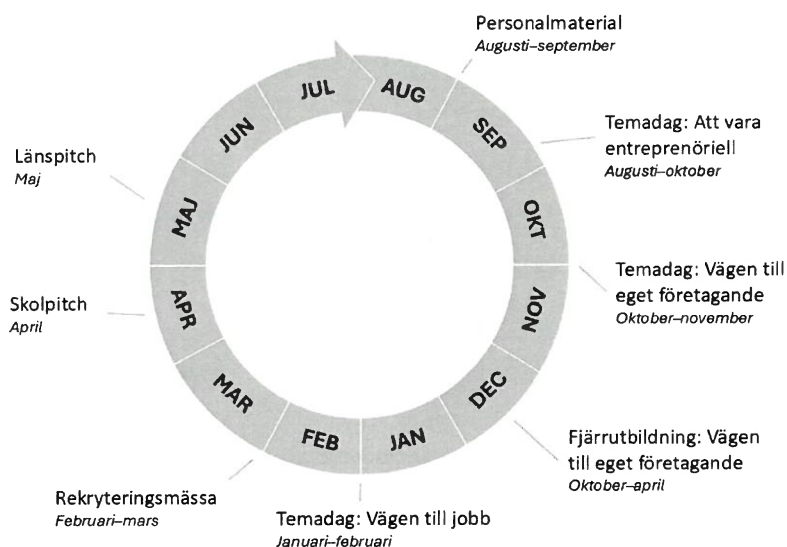
Efter temadagen Vägen till jobb. I början av kalenderåret

Status

Dagen är färdigbyggd och är testkörd. Material har fått fina enkätsvarsnivåer.

Årshjul

Har projektet lett till resultat och lärdomar som kommer att tas tillvara efter projektet?

☒ Ja, i linje med projektmål beskrivna ovan.

☐ Ja, på följande sätt:

☐ Nej, på grund av:

Har projektet lett till oväntade resultat av projektet, såväl positiva som negativa.

☒ Ja, projektet har lett till följande oväntade resultat:

- Ökad medvetenhet omvärlden kunskap och syn på folkhögskola. Denna insikt kan tas tillvara på och nyttjas genom att tydliggöra uppdrag och möjligheter via att sätta detta i ett helhetsperspektiv för alla utanför folkhögskolevärlden. Detta gäller såväl externa aktörer som interna verksamheter.
- Utökning med en kompetensstrategi inom folkhögskolefrågor med strategiskt etablerat samverkaforum för dialog och samsyn kring kompetensbehov, nationella remisser mm.

- Länssamverkan både i den sk rektorsgruppen men även den påbörjade etablerade dialogen för samsyn kring deltagare (elever) möjlighet att bygga kedjor av utbildningar, tex övergång mellan folkhögskola och Komvux.
- Nationellt intresse. Via FSO bjuder projektet in samtliga Sveriges folkhögskolor till 1 timmes öppen dragning och frågestund om projektet.

☐ Ej aktuellt

Beskriv eventuella goda exempel som ni särskilt vill lyfta fram. Detta kan vara exempel som visar på stegförflyttningar, lyckade metoder, arbetssätt eller insatser som bidragit till projektets resultat.

☒ Följande goda exempel som vi vill lyfta fram:

- Verktygslådans strukturerade metod med färdigt material som ökat kunskap, entusiasmerat, involverat och kommer att spara in tid för pedagogerna i deras arbetsvardag. En metod som ger pedagogerna möjligheter att visa och hjälpa deltagare (elever) till att bli mer entreprenöriella, stöttning i att bli anställningsbar och möjlighet att bli egna företagare, förstå företagande och att etablera kontakter med företagsfrämjare.
- Representant ifrån folkhögskoleperspektiv ingår i länsövergripande kompetensråd.
- Representant ifrån folkhögskoleperspektiv ingår i RVS fokusgrupp kompetensförsörjning.

☐ Ej aktuellt

Har projektet haft en projektutvärdering?

☐ Ja

☒ Nej

Vid ja, bifoga underlag från projektutvärderingen under "Dokument".

Metoder och tillvägagångssätt

Beskriv på vilket sätt de valda metoderna och tillvägagångssätten har bidragit till att nå projektets resultat. Här ska fokus ligga på projektets övergripande metod och tillvägagångssätt som har beskrivits i ansökan om stöd och inte på enskilda aktiviteter.

Metod och tillvägagångssätt

Projektorganisationen

Styrgrupp

Hans-Olov Furberg	Verksamhetschef Kultur och bildningsverksamheten, RU, projektägare
Hans Noreliusson/Karin Jardstam	Rektor Härnösand FHS/ Rektor Mellansel FHS, representat RIOs FHS
Ylva Hardeson	Rektor Örnköldsviks FHS, representat RVNs FHS
Fredrik Kuoppa	Affärschef, Almi
Mona Sundin/Matts Ullman	Affärsområdeschef Science Park, Bizmaker
Kerstin Stickler	Rådgivare & affärsutvecklare, Coompanion
Lars Sörling	Styrelseordförför Nyföretagarcentrum S-vall, representant Västernorrland

Adjungerande styrgruppsmedlemmar

Annika Bergman	Projektledare, RVN 80 % Administratör, RVN 20 %
Hans Asplund/Sara Alkeby	Projektkonom, RVN 20 %
Veronica Nilsson/Sofie Collini	Projektkommunikatör, RVN 20 %
Anders Björklund	Projektmedfinansier, ESF

Styrgruppens medlemmar var en gruppering som aldrig tidigare har samverkat.

Styrgruppsarbetet inleddes med att projektledaren genomförde enskilda intervjuer med syfte att skapa en bild om de deltagarnas tankar, förkunskap, mål och önskemål kring upplägg och projektsamverkan under projektperioden.

Det sammanställda resultatet redovisades för projektägaren.

Styrgruppen har via sin unika sammansättning fått flera perspektiv i rummet med bra och engagerade dialoger.

Styrgruppen har genomfört sina möten enligt ett gemensamt framarbetat syfte och mål samt en struktur och metod.

Styrgruppen har haft hög närvaro och stort engagemang.

Styrgruppen har genomfört 10 möten under projektperioden.

Styrgruppens arbete har inte genererat tid och det har inte utgått någon ersättning ifrån projektet.

Processpedagoggrupp

Annika Bergman	Projektledare, RVN 80 % Administratör, RVN 20 %
Sara Alkeby (Hans Asplund)	Projektkonom, RVN 20 %
Sofie Collini (Veronica Nilsson)	Projektkommunikatör, RVN 20 %
Helen Sundberg	Pedagog, Ålsta folkhögskola Fränsta och Sundsvall RVN 20%
Martha Vidén	Pedagog, Håla folkhögskola RVN 20%
Sandra Svärd	Pedagog, Örnköldsvik folkhögskola
Mia Eriksson (Terese Fredenwall)	Verksamhetsutvecklare Mellansel folkhögskola, RIO 20%
Martin Lissel	Pedagog, Härnösand folkhögskola, RIO 20%

Processpedagogernas och arbetsgruppens medlemmar var en grupp som aldrig tidigare samverkat.

Projektkonom sjukskriven under längre period samt avslutat sin anställning. Ny projektkonom rekryterad. Ny ekonom rekryterad 2024 11.

Nyanställd projektkonom avslutade sin anställning per 2026 0831 med ök om timanställning för att slutföra projektredovisningen tillsammans med projektledare.

Projektets redovisning har byggt på flerapartsfinansiering med flera finansieringsgrunder vilket inneburit ett behov att upprätta rutiner, instruktioner, räknenycklar och långsiktiga prognoser. Projektkonomen och projektledaren har arbetat i nära samverkan.

Projektkommunikatör, sjukskriven under en längre period, arbetat deltid samt gått på föräldraledighet. Ny kommunikatör rekryterad 2026 0415.

Nya projektkommunikatören har arbetat med översyn av samtliga dokument och att tillgänglighetsanpassa dessa då metoden och samtliga dokumenten kommer att läggas öppet tillgängliga på RVN.se.

Processpedagog på Örnsköldsviks folkhögskola, sjukskriven under en period och har även arbetat med ett uppdelat arbetsschema under perioder.

Processpedagog på Mellansels folkhögskola, sjukskriven under en längre period. Ny utsedd processpedagog började 202505.

Processpedagog på Härnösands folkhögskola, sjukskriven under en längre period, sjukskriven från 1/1 2026, ingen ersättare har utsetts. Projektledare och övriga processpedagoger har varit behjälplig i den mån skolan önskat hjälp.

Arbetsgruppen arbete inleddes med ökad kunskap kring finansieringsstöd, vad har vi för ramar och möjligheter, vad och hur rapporterar vi osv.

Arbetet fortsatte med hur utlysningen var formulerad, vad ville finansörerna uppnå för önskat uppdrag, hur projektansökan var formulerad och vad innebar det att projektägaren ville uppnå. Vi arbetade även med projektansökans beviljande. Målen, indikatorer och aktivitetsplan och hur dessa var formulerade. Allt för att öka kunskapen, skapa förståelse, sätta ramar för arbetet och hitta samsyn i gruppen för uppdraget. Det sammanställda resultatet redovisades för projektägaren.

Gruppens individer och folkhögskolorna i Västernorrland har aldrig tidigare samverkat, varken som enskilda individer eller skolor emellan. Folkhögskola som koncept arbetar dessutom självständigt och anpassar sina uppdrag enskilt efter individer och gruppers behov. Det här blev något vi fick lägga mycket tid på så att vi kunde vända det till en styrka. Varje processpedagog kom med sina perspektiv och sina arbetssätt vilket gjorde att vi fick flera perspektiv i rummet med bra och engagerade dialoger. Det har inte alltid varit lätt med detta nya arbetssätt men gruppen jobbade succesivt ihop sej och hittade samsyn.

Gruppen har genomfört sina möten enligt ett gemensamt framarbetat syfte och mål samt struktur och metod. Gruppen har träffats gemensamt, fysiskt eller digitalt, varje tisdag utom i juli samt under julleddigheten. Gruppen checkade alltid in för en gemensam avstämning om dagens enades om upplägg. Tisdagarna blev ibland heldagsmöten och ibland uppdelad med grupper eller med eget arbete. Tisdagarna blev också den dagen när vi bokade upp med externa parter ex möten med företagsfrämjare eller andra aktörer.

Gruppen har gemensamt arbetat med att identifiera befintligt material som funnits på skolorna. Gruppen har gemensamt arbetat vidare med att identifiera behov och bygga och testa metod för att öka kunskapen för projektets mål hos berörda pedagoger på samtliga skolor. Gruppen har arbetat fram ett systematiskt årshjul fyllt med inledande kunskapsökning för pedagoger och berörda, lärarhandledning, övningar mm en sk verktygslåda

med färdigt material. Årshjulet innehåller allt som pedagogerna behöver för att kunna öka sin egen kunskap och trygghet och därefter ta med den in i klassrummen till deltagarna (eleverna) och ge inspiration och öka deras kunskap.

Verktöglådan innehåller framarbetad struktur för 3 temadagar. Utöver temadagarna finns material för uppstart av personal på folkhögskolor, klassrums- och deltagar (elev) material, fjärrutbildning, länspitch på egen skola samt i samverkan med företagsfrämjare.

Samtliga material bygger på samma struktur. Lärarhandledning med syfte, mål och övrig information som ex förberedelse och vilket material som behövs för att genomföra dagen. Materialet innehåller instruktioner och bilder med dialogunderlag, länkar, övningar och resonemang mm. Metoden innehåller också material till ledning som ex APTmaterial, personaldagar osv för att hålla årshjulets insatser levande och för att involvera nyanställda.

Gruppen har testat material, pedagogerna på skolorna har testat materialet och deltagarna (eleverna) på skolorna har testat material som är byggt för deltagare (elever). Samtliga insatser har utvärderats med enkäter som varit kopplade till projektmålen och för input till gruppens fortsatta arbete.

Projektledaren har deltagit på gruppens möten och även varit med vid test av material på skolorna.

Gruppen har haft skiftande nivå på närvaro men arbetat under stort engagemang.

Gruppen har genomfört de sk pedagogmötena löpande under hela projektperioden.

Gruppens arbete har legat som grund för projektgenomförandet och det har utgått ersättning ifrån projektet till respektive skola. Samtliga pedagogresurser har arbetat 20 %.

Strategisk länsövergripande rektorsgrupp

Hans-Olov Furberg	Verksamhetschef Kultur och bildningsverksamheten, RU, projektägare
Ylva Hardeson	Rektor Örnköldsviks FHS, RVN
Daniel Gaffarelli	Rektor Ålsta Fränsta FHS, RVN
Annelie Hagblom	Rektor Ålsta Sundsvall FHS, RVN
Lea Kinnunen	Rektor Håla FHS, RVN
Karin Järdestam	Rektor Mellansel FHS, RIOs FHS
Hans Noreliusson	Rektor Härnösands FHS, RIO
Annika Bergman	Projektledare Nya vägar
Monica Bogataj	Samordnare RVN Kultur och bildning

Gruppens medlemmar var en grupp som aldrig tidigare samverkat.

När projektet kommit i gång såg vi stor nytta av att etablera detta forum och skapa en strukturerad samverkan.

Gruppens individer och folkhögskolor har aldrig samverkat tidigare, varken som enskilda individer eller skolor emellan.

Folkhögskola som koncept arbetar självständigt. Detta gäller både länsövergripande perspektiv men även inom RVN.

Grupparbetet genomfördes med ett stort antal löpande möten, både fysiskt och digitalt. Arbetet inleddes med att hitta försöka hitta samsyn och syfte, att skapa en bild om de enskildas tankar, mål och önskemål kring upplägg och samverkan och hur vi kunde hitta samverkan utifrån dessa perspektiv.

Vi arbetade också med vad vi ville samverka kring och hur den samverkan kunde se ut.

Många möten slutade i frågan kring varför och vill vi samverka. Vad är nyttan med att samverka. Varje individ kom med sina perspektiv och sina arbetssätt. Det här blev något vi fick lägga mycket tid på så att vi kunde vända det till en styrka.

Det har inte alltid varit lätt med detta nya arbetssätt men gruppen jobbar succesivt ihop sej.

År två i projektet anställde RVN en kompetensstrateg till Kultur och bildning som finansieras med politiska medel 202508-202712.

Kompetensstrategen har arbetat vidare med arbetsgruppen och detta strategiska arbete utifrån kompetensbristyrken och samverkan enligt ett framarbetat årshjul för identifierade gemensamma insatser.

Projektägaren har löpande deltagit på dessa möten.

Gruppen har via sin unika sammansättning fått flera perspektiv i rummet med bra och engagerade dialoger.

Gruppen har haft ganska hög närvaro.

Gruppen har genomfört löpande möten under hela projektperioden.

Gruppens arbete har inte genererat tid och det har inte utgått någon ersättning ifrån projektet.

Ekonomi under projektet

Tre finansörer. Omslutning 7,8 mkr varav ca 7,5 mkr avser personal, lönebi och OH, vilket motsvarar ca 12 100 timmar.

Lärdomarna ur ekonomiska perspektivet:

-att det i ett ESF projekt är bättre om projektledare och administratör är olika personer då de har olika schablonbelopp. Det behövdes en särskild omräkning i samråd med ESF.

-två folkhögskolor redovisades i ansökan som en, Ålsta folkhögskola med skola i Fränsta folkhögskola, och med en processpedagog. Här behövdes det dubbla resurser dvs en per skola. Vi ansökte om omfördelning av tid som inte nyttjades pga sjukskrivningar av andra processpedagoger.

-att i planeringen av ett projekt se över om all projektpersonal kommer att jobba lika mycket under hela projektperioden eller om det kan anpassas utifrån olika faser av projektet.

- ett nyttigt verktyg som tidigt arbetats fram var projektets prognosmall för arbetad tid, i den har vi kunnat laborera, planera och se hur tex sjukskrivningar eller oregelbundna arbetsinsatser har påverkat. Vi har även arbetat fram underlag för intyg om deltagarnas värdegrunder, underlag för avstämnings av deltagande tid mm.

-vi har generöst stöttat de deltagande externa parter som deltagit i projektet med kunskapsökning av tex redovisning av projektmedel mm.

Kommunikation under projektet

Kommunikatörsuppdrag i projektet innebar att stötta med sin sakkunskap under projekttiden.

Projektkommunikatören som initialt tillhörde gruppen är anställd på Öviks folkhögskola och kände därmed väl till RVNs uppdrag, regelverk och verktyg vilket var en styrka.

Projektkommunikatören som tog vid har en tidigare anställning på kommunikation på RVN och kände därmed väl till RVNs uppdrag, regelverk och verktyg vilket var en styrka.

Kommunikatörsuppdraget var fritt för egna inspel och deltagande på arbetsmöten då arbetsgruppen utifrån behov av allt ifrån stöttning i framtagande av mallar och underlag samt sakkunnig i kommunikationsperspektiv. Kommunikatören har även arbetat fram grafisk profil för projektet med samtliga finansiärs synlighet.

Kommunikatörsuppdraget har även inneburit arbete med översyn av samtliga framarbetade dokument, ca 165 stycken unika rubriker med flersidiga innehåll i Word och i PowerPoint, och därefter tillgänglighetsanpassat dessa tillsammans med RVNs upphandlade experter på detta område, Useit Sverige.

Kommunikatörsrollen som bemannats via folkhögskolan har inte naturligt tillhört övriga kommunikatörers grupperingar inom RVN, dessa är nu ihopkopplade och arbetar närmare varandra.

Kommunikatörsrollen har mestadels arbetat tillsammans med projektledaren. Arbetsgruppen, projektledare och kommunikator har identifierat behov. Kommunikator och projektledare har arbetat fram förslag som därefter har lyfts i arbetsgruppen.

Synliggörande insatser har bland annat varit digital bild och information i Regionens hus entré, projektinformation på RVN.se, info på samtliga berörda skolors hemsidor och sociala medier, RVNs sociala medier, Sveriges folkhögskolors sociala medier mm. Samtliga inblandade har också tydligt skyltat med finansiärernas loggor. En processledare och en rektor har deltagit och informerat RVNs återkommande "Här och nu - digitala samtal om hur vi utvecklar länet tillsammans".

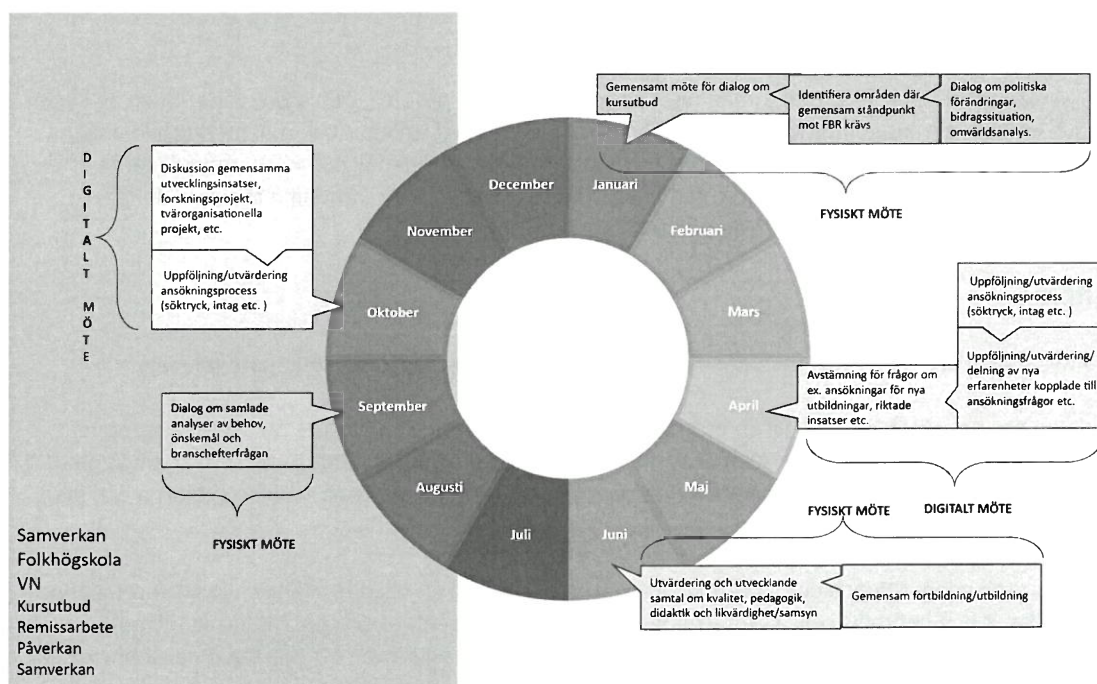
En processledare och projektledaren deltog på en informationspunkt på näringslivsfrukost i Kramfors.

En processledare har hållit i en informationspunkt på näringslivsfrukost i Ånge.

Strategisk länssamverkan

År tre anställdes en kompetensstrateg med uppdrag att strukturera och stötta folkhögskolornas utbildningsperspektiv kopplat till kompetensförsörjning. Insatsen är en satsning ifrån den politiska nämnden och uppdraget sträcker sej from augusti 2025—december 2027.

Kompetensstrategen håller samman det fortsatta arbetet med den sk strategiska gruppen, rektorsgruppen. Gruppen har arbetat fram ett årshjul med aktiviteter kopplat till kursval utifrån kompetensförsörjningsbehov i länet och landet.

Reflektioner från respektive processpedagog i projektgruppen.

(Allmänskurs - ämnen som motsvarar grundskolan eller gymnasiet. Särskild kurs - fokuserar helt på profilen eller specifik yrkesutbildning.)

Mellansels folkhögskola

Mellansels Folkhögskola har under projektiden arbetat fram en individuell implementeringsplan för att säkerställa att projektet blir en del av skolans ordinarie verksamhet och kan leva vidare efter projektslut i oktober 2026. Planen är framtagen av rektor Karin Jardstam och processpedagog/verksamhetssamordnare Mia Eriksson i dialog med projektledare, och syftar till att skapa strategiska och hållbara samverkansprocesser mellan länets folkhögskolor och olika företagsfrämjande och stödjande aktörer. Planen har sedan förankrats bland skolans personal i samband med ordinarie utvärderings- och planeringsdagar.

Förutsättningar

Skolan har goda förutsättningar att implementera projektets arbetssätt. Personalen har hög kompetens inom projektets temaområden, där flera medarbetare har egen erfarenhet av företagande och/eller arbete med anställningsbarhetsfrågor. Kursutbudet innehåller också redan moment som lyfter anställningsbarhet och företagande. Skolan har också en väl fungerande mötesstruktur för att diskutera upplägg, genomförande och utveckling av temadagar och arbetsmetoder, samt en etablerad utvärderingsprocess i slutet av varje läsår, både på skolövergripande nivå och inom respektive arbetslag.

Utmaningar

Samtidigt har skolan identifierat ett antal utmaningar inför det fortsatta arbetet. Den stora variationen av kurser, målgrupper och inriktningar innebär att deltagarnas förkunskaper, förutsättningar och mål med utbildningen skiljer sig avsevärt, vilket ställer krav på personalens förmåga att anpassa innehåll och nivå i temadagarna efter deltagarnas behov. Schemabrytande inslag som temadagar kan även utgöra en utmaning för vissa deltagare (elever) och kräver noggrann förberedelse från personalens sida.

Positiva effekter

Arbetet med Nya Vägar har redan gett flera positiva effekter för både personal och deltagare (elever).

Bland personalen har projektet bidragit till en breddad syn på entreprenörskap där fler nu ser att begreppet handlar om ett förhållningssätt, samt egenskaper som initiativförmåga och problemlösning som är användbart oavsett bransch eller anställningsform. Samverkan har ökat både internt på skolorna, mellan skolorna och med flera externa parter som tes företagsfrämjare.

För deltagarna har temadagarna och det integrerade arbetet bidragit till en ökad förståelse för att företagande kan se mycket olika ut och bedrivas i olika omfattning, allt från sidoverksamhet och enskild firma till mer traditionellt företagande. Det har gjort att fler deltagare (elever) kan se sig själva i ett företagande sammanhang. Projektets arbetssätt leder också till ett mer strukturerat arbete rörande anställningsbarhet för flera av skolans kurser.

Den entreprenöriella temadagen har visat sig fungera väl inte bara innehållsmässigt utan även som en möjlighet för deltagare (elever) inom och över kursgränser att få möjlighet att lära känna varandra vid läsårsstart vilket bidrar till en starkare gemenskap på skolan som helhet.

Projektiden har även inneburit förståelse om behovet samt möjligheter att öka kunskapen om folkhögskolans uppdrag vilket öppnat upp för breddad samverkansdialog med andra skolformer och övriga stödinsatser.

Ansvarsfördelning och rutiner

Ett flertal återkommande arbetsuppgifter har knutits till specifika roller och rutiner för att arbetet ska bli hållbart över tid. Rektor och kursansvarig ansvarar för att uppdatera årshjulet samt för att planera, ansvara för och delegera temadagarna, vilket görs i samband med planeringen av kommande läsår. Ledningsgruppen ansvarar för att planera in relevant innehåll på arbetsplatsträffar (APT) samt för att planera och bjuda in till fortbildning. Information och fortbildning kring Nya Vägar ges till nyanställd personal i samband med den ordinarie introduktionen och kommer att läggas in som en fast punkt i skolans introduktionsrutin för nyanställda. Rektor och verksamhetssamordnare fungerar som bollplank för pedagogerna vid ordinarie kursträffar, och feedback kring projektets material samlas in i samband med pedagogernas utvärdering av läsåret.

Integrering i ordinarie kursverksamhet

Under året genomförs temadag

1 Att vara *entreprenöriell* med samtliga deltagare (elever), i möjligaste mån kursöverskridande.

2 - *Vägen till eget företag* riktar sig i första hand till deltagare (elever) på musikutbildningarna.

3 - *Vägen till jobb* till deltagare (elever) på övriga folkhögskoleutbildningar.

Utöver temadagarna integreras material från Nya Vägar löpande i ordinarie kursplaner: på Songwriterlinjen med fokus på vägen till företagande inom det befintliga ämnet branschkunskap, och på Allmän kurs samt Trafiklinjen med fokus på vägen till arbete inom profilen Livskunskap. Respektive arbetslag ansvarar tillsammans med rektor för upplägget och genomförandet under året.

Planeringen av läsåret sker i arbetslagen tillsammans med rektor, där Nya Vägar integreras i berörda kurser med stöd av projektets verktygslåda och material. Arbetslagen har kontinuerliga möten under året där upplägg och genomförande kan diskuteras och vid behov justeras.

Fortsatt samverkan

Skolan avser att upprätthålla kontakten med länets övriga folkhögskolor och samverka kring bland annat gemensamma fortbildningar, kompetensförsörjning och omvärldsfrågor enligt framtaget årshjul. I den mån det är möjligt kommer skolan även att delta i länsgemensamma insatser som tagits fram genom projektet Nya vägar såsom digital företagsutbildning och länspitch.

Örnsköldsviks folkhögskola

Förutsättningar

Skolan har en personalstyrka som är positivt inställd till projektet och med mycket kompetens inom berörda områden. Två av skolans kurser; Naturguide och Hälsocoach har under flera år arbetat med eget företagande och Naturguide har även årligen erbjudit pitchtillfällen för deltagare (elever) som en avslutning på kursen. Andra kurser jobbar också med anställningsbarhet. Skolan har en bra struktur för att vidareutbilda personalen via ett sk pedagogiskt café och gemensamma dagar där det finns goda förutsättningar för att presentera och diskutera kring projektets mål och implementeringar.

Utmaningar

Skolan har inte stött på några större utmaningar under projekttiden. Personalen har varit positivt inställda både till att bidra, testa, utveckla och anpassa materialet. Likväl som att implementera och göra detta till en del av vårt årshjul och vardag framåt.

Skolans största utmaning har varit att datum för de schemabrytande temadagarna som fungerar för kurserna och verksamheten. Detta har landat i att inte genomföra en gemensam dag för alla för tex entreprenöriella temadagen, skolan delar in kurserna i olika grupper där vissa grupper samverkar med gemensamma temadagar och andra kurser på egen tid för att också kunna anpassa efter tex svenskaspråkkunskaper eller intellektuella förmågor.

Positiva effekter

En av de tidiga positiva effekterna skolan såg var den breddade synen på att vara entreprenöriell och entreprenörskap inte bara är kopplad till eget företagande utan är så mycket mer som ett förhållningssätt och attityd som kan gynna alla och öka anställningsbarheten. Detta blev tydligt när skolan genomförde utbildningsdagar för pedagogerna i augusti 2024, vilket bidragit till att pedagogerna vill sprida denna kunskap och bredda synen vidare till skolans deltagare (elever).

Den entreprenöriella temadagen har visat sig fungera bra och verkligen uppskattats av skolans alla kurser, trots stora skillnader i nivå, svenskspråk och intellektuella förutsättningar. Med små anpassningar så har dagen fungerat väl för våra kulturskapare som har intellektuella funktionsvariationer, världens kvinnor som är en delvis väldigt svenskspråkig grupp, allmänskurs gymnasiet och våra yrkesutbildningar.

Skolans pedagoger har varit engagerade och varit en del av utveckling och implementering. Skolan har ett antal kurser på skolan med svenskspråkiga, projektet har samverkat med pedagogerna på dessa kurser som testat och hjälpt till att anpassa materialet till lätt svenska.

Temadagarna som har genomförts av båda processpedagogen men även av andra pedagoger på skolan som genomförs dessa efter stöd och genomgång av processpedagogen. Några har suttit med och lyssnat en gång och därefter genomfört den själv, eller genomfört dagen medan processpedagogen suttit med och varit ett stöd vid ev funderingar.

Fjärrutbildningen har varit ett positivt tillskott på skolan då vi tidigare stött på problem om det endast varit enstaka deltagare (elever) på andra kurser än naturguide och hälsocoach, detta har tidigare varit svårt att lösa schemamässigt. Nu kan hela eller delar av kurser ansluta till fjärrutbildning.

Länspitchen blev ett nytt inslag för skolan. De 4 deltagare (elever) som 2026 fick delta på länspitchen tog med sig stora insikter och uppskattade verkligen möjligheten att få ytterligare feedback som tar dem framåt mot sina mål och drömmar.

Ansvarsfördelning och rutiner

Ansaret har legat på processpedagogen för t.ex. att engagera övrig personal till att testa, bidra till utveckling och anpassning av material. Processpedagogen har även initierat implementeringsmöten med rektorn och projektledare för att fördela framtida ansvar och rutiner och Nya vägars årshjul i ordinarie årsplanering. Detta har skett väldigt smidigt och nu inför starten av höstterminen 2026 så känns allt väldigt bra. Alla pedagoger är med och har planerat in de olika temadagarna för genomförande enligt årshjulet.

Efter projektets slut har ansvaret fördelats ut. T.ex. så kommer vissa sk "onsdagsgrupper" ansvara för några delar; IT-gruppen ansvarar för årshjulet, pedagogiska caféet ansvarar för vidare utbildning och test av material.

Första träffen i år med det sk pedagogiska caféet kommer bestå av att jobba med den fysiska verktygslådan från projektet. Rektorn och verksamhetsansvarig ansvarar för att planera in relevant innehåll på arbetsplatsträffar (APT) samt för att planera och bjuda in till fortbildning. I övrigt så adderas Nya vägar in i rutiner kring nyanställning och verksamhetens måldokumentation.

Integrering i ordinarie kursverksamhet

Integrationen av Nya vägars årshjul sker på gemensam planering med arbetslagens för de enskilda kurserna. Aktiviteter enligt metoden i Nya vägar är implementerat i Öviks folkhögskolas ordinarie årshjul och samtliga pedagoger är positiva och insatta i underlagen.

Temadagen *Att vara entreprenöriell* kommer skolans alla kurser att genomföra. Vissa kurser gör denna tillsammans och andra kör på egen hand t.ex. språkanpassning eller annan anpassning som behöver ske.

Temadagen *Vägen till eget företag* kommer främst ske för fem kurser i tre grupperingar.
Grupp 1: Hälsocoach och Allmänskurs gymnasiet

Grupp 2: Allmänskurs grund och Svenska i Fokus

Grupp 3: Dreamhill

Att inte Naturguide är med här är för att de redan är igång med lektioner i eget företagande och får motsvarande innehåll lektionsform istället.

Temadagen *Vägen till jobb* kommer att genomföras och planeras längre fram inför vårterminen. Temat genomförs i majoriteten av våra kurser med undantag för några kurser och våra två distansutbildningar.

Utöver temadagarna så ser pedagogerna fram emot att få tillgång till verktygslådan för att kunna integrera övrigt lektionsmaterial, kurser och moment de har idag kan utvecklas med hjälp av det arbetet som har gjorts under projektet. Vissa kurser kommer ha större fokus på *entreprenöriell*, andra *vägen till jobb* och vissa *vägen till eget företag* – beroende på kursens inriktning och deltagare (elev) grupp. Ansvaret för detta ligger på kursansvarig och arbetsgrupperna.

Fortsatt samverkan

Skolan avser att delta i de länsgemensamma insatserna skapade av projektet så som fjärrutbildningen för *Vägen till eget företag* och *länspitchen*. Öviks folkhögskola har en bra etablerad samverkan med de lokala företagsfrämjarna och kommunens företagslots och avser att underhålla och utveckla detta framåt.

Rektorerna avser att fortsätta delta i länsöverskridande rektorsmöten, som bör resultera i ökad samverkan kring gemensamma fortutbildningar, kompetensförsörjning mm.

Ålsta folkhögskolor

Förutsättningar

Ålsta folkhögskola har en personalstyrka som är positiv till projektet både i Sundsvall och Fränsta. Skolan har personal med stor egen erfarenhet av företagande och flera linjer som behöver kunskaperna i ämnet. Det finns en erfarenhet av att arbeta med schemabrytande temadagar och tematiska fördjupningar på både allmän- och särskild kurs.

Utmaningar

En utmaning på Ålsta folkhögskola har varit att det är två skilda enheter med 6,5 mil emellan. Processpedagogen har fått dela sin tid mellan skolorna och ofta tvingats lägga mer tid än övriga processpedagoger. Det har varit svårt att genomföra temadagar samtidigt och tillsammans på de båda enheterna. Förutsättningarna ser olika ut och därför har det också landat i olika slutliga resultat.

Även om det finns kunskap och behov på skolan av företagande har materialet *Att vara entreprenöriell* och *vägen till jobb* hittills varit lättare att implementera. Allmän kurs har varit lättare att göra insatser kring och deltagarna har haft större intresse kring dessa delar. Alla behöver söka jobb och växa som människa. Företagande har inte alla hittat intresset för och då är det svårare för lärarna att motivera insatserna.

Skolan har fortfarande svårt att hitta lösningar för de digitala fjärrutbildningarna. Vissa delar är lättare att överföra till detta format än andra. De mer teoretiska delarna har fungerat bättre att genomföra digitalt.

Positiva effekter

Temadagarna har varit väldigt lovordade av både personal och deltagare (elever). Personalen har uppskattat det färdiga, strukturerade innehållet och dess instruktioner. Det har sparat tid och energi för pedagogerna. De har också uppskattat att få möta mixade grupper av deltagare (elever) från olika kurser och att samarbeta med andra kollegor än de tidigare gjort. Deltagarna (eleverna) har uppskattat innehållet och inspirerats i de olika delarna. De har lärt känna nya sidor hos sig själva, sina skolkompisar och sina lärare.

Materialet har bidragit till en upplevelse av att ha tagit ett steg närmare jobb eller företag för deltagarna. Flera deltagare (elever) har också upptäckt intresse och möjligheter för företagande som de inte varit medvetna om tidigare.

Ansvarsfördelning och rutiner

Processpedagogen kommer att tillsammans med rektorerna finnas kvar som kontaktpersoner för de delar som skapats genom projektet. Dessa kommer också fortsätta jobba med att årligen föra in dessa delar i årshjulet och se till att kvaliteten upprätthålls. De ska också påminna och uppmuntra till användning av materialet i övrig verksamhet.

Integrering i ordinarie verksamhet

Det kommer fortfarande att krävas arbete för att fullt integrera de olika delarna i ordinarie verksamhet. Pedagogerna ser fram emot att kunna plocka övningar och lektioner ur verktygslådan med övningar i de olika ämnena. Integreringen kommer att se olika ut i Sundsvall och Fränsta beroende på olika verksamheter. I Sundsvall där det främst rör sig om Allmän kurs och där de flesta går tre år kommer man göra ett upplägg med olika delar i olika årskurser för att få in allt i rätt mängd på ett vettigt sätt. I Sundsvall kommer vissa delar genomföras skolgemensamt medan andra kommer att skraddarsys för de olika utbildningarna.

Hola folkhögskola

Förutsättningar

Hola folkhögskola har bra förutsättningar med kompetent personal och en ledning som är positivt inställd till projektet och fortsatt integrering.

Utmaningar

Den största utmaningen har varit inställningen hos pedagogerna. Framför allt att projektet inte var grundat hos dem utan upplevdes som "påkastat" ett redan fullspäckt schema. Processpedagogen har stått ganska ensam under lång tid och känt ett motstånd från pedagogerna. Efter två nästan kompletta årshjul med temadagar för deltagarna (eleverna), rekryteringsmässor (initierat av Hola folkhögskolas rektor) där deltagare (elever) fått jobb och ihärdigt användande av ordet "entreprenöriell" som något annat än en företagare så har pedagogerna fått upp ögonen för nyttan av projektet.

En annan utmaning är att få med distanskurserna. När de väl är på skolan för närträffar så har de fulla scheman är inte speciellt sugna på att bli av med värdefull tid på en temadag som går utanför ordinarie kursplan. Pedagogerna är positiva till materialet, men det är en tidsbristsfråga. Förhoppningen är att de i större utsträckning kan ta del av fjärrutbildningen.

Överlag är skolans deltagare (elever) skeptiska mot schemabrytande dagar då det upplevs störa den ordinarie utbildningen och ofta känns irrelevanta. Nya Vägars temadagar har dock upplevts som positiva överraskningar och "bästa temadagarna ever"!

Positiva effekter

De positiva effekterna ser skolan hos deltagarna (eleverna) som skuttar ut glada och påfyllda efter temadagarna, med nya kunskaper och insikter om vad det innebär att vara entreprenöriell, dvs förare av sitt eget liv. Hur det drar i gång diskussioner om livet över kursgränserna och vidgar perspektiven på hur livet kan se ut framåt.

Ansvarsfördelning och rutiner

Holas folkhögskola har under projektets gång haft en ambition att processpedagogen skulle få utökad tjänst för att vara fortsatt ansvarig för implementeringen. Pga brist på ekonomiska resurser blir det tyvärr inte så. Skolan har inte landat i exakt hur det kommer att bli. Rektor är ytterst ansvarig för att ge förutsättningar för fortsatt arbete.

Integrering i ordinarie verksamhet

Holas folkhögskola har ett väl fungerande årshjul två varv och ämnar fortsätta med det om vi får ihop en arbetsgrupp. Processpedagogen kommer utöver det att ha lektioner varannan vecka med Allmän Kurs med material från Verktygslådan.

Temadag *Att vara entreprenöriell* genomförs för alla deltagare (elever) och övriga temadagar är valbara.

Den fysiska verktygslådan är redan i full användning med positiva resultat.

Återrapporteringsträff

Den 15 september bjöd projektet in till en återträff.

Upplägg och syfte för dagen

Plats: Regionenshus Härnösand

Syfte En dag för återkoppling av projekt och resultat

Program: Projektuppstart och struktur, Ekonomi, Genomförande och Resultat, Länssamverkan kursutbud, visning av Verktygslådan. Dagen innehöll även reflektioner ifrån pedagoger och deltagare och avslutades med panelsamtal.

Har ni nått planerat antal deltagare?

Planerat antal kvinnor:

Planerat antal män:

☐ Ja

☒ Nej

Om nej - varför?

D-utlysning, inte numerär av deltagare i fokus.

[Fritextfält]

OBS! I samband med att slutrapporten och sista ansökan om utbetalning skickas in ska projektägaren säkerställa att rapporteringen till SCB är korrekt och att samtliga deltagare avslutats i samband med projektavslut.

Har projektets plan för genomförande förändrats under projekttiden?

☐ Ja

☒ Nej

Vid ja: Har dessa förändringar/avvikelser från den ursprungliga planen haft påverkan på det förväntade resultatet?

☐ Ja

☐ Nej

Vid ja: Beskriv dessa förändringar/avvikelser samt hur de påverkat det förväntade resultatet.

[Fritextfält]

Organisationer som ej deltagit i kompetensutveckling:

Här ska ni ange de organisationer som vid projektavslut är inlagda i Projektrummet+ och som har inkommit med intyg om stöd av mindre betydelse, men som inte deltagit i projektet:

Organisationsnummer:

[Signature]

Namnteckning (behörig person att signera slutrapport)

Hans Carl Furberg

Namnförtydligande

Hans Carl Furberg 26/10/14

Ort och datum